

Beoordelingsmodellen PAT

Profiel Academische Taalvaardigheid Voorbeeldexamen

Deel A

Taak 1 Cultuurverschillen

1 INHOUD

a De kandidaat noemt een eerste inhoudelijk verschil. Dat komt inhoudelijk overeen met:

Vlaanderen: een cultuur die 'onzekerheidsvermijdend' is:

Er wordt zoveel mogelijk gedaan om onzekerheden uit te sluiten/
contracten worden bijvoorbeeld zo lang en gedetailleerd mogelijk gemaakt en
organisaties zijn hiërarchisch opgebouwd).

Nederland: een cultuur die minder 'onzekerheidsvermijdend' is:

De meeste mensen zijn minder bang voor onzekerheden in het leven/
daarom zijn de organisatiestructuren meestal 'platter' en de contracten korter.

b De kandidaat noemt een tweede inhoudelijk verschil. Dat komt inhoudelijk overeen met:

Vlaanderen: mannelijke cultuur:

nadruk leggen op prestaties, op proberen de beste te zijn

Nederland: vrouwelijke cultuur:

streven naar een goede sfeer, naar goede relaties met je baas en je collega's

c De kandidaat noemt een derde inhoudelijk verschil. Dat komt inhoudelijk overeen met:

Vlaanderen: Werk in 1e plaats geassocieerd met geld, in 2e plaats met vervelend

Nederland: Werk in 1e plaats geassocieerd met geld, in 2e plaats met leuk

d De kandidaat noemt een vierde inhoudelijk verschil. Dat komt inhoudelijk overeen met:

Vlaanderen: hiërarchische cultuur / onderzoeker/wetenschapper met veel egard
behandeld

Nederland: wetenschapper heeft een andere status / onderzoeker/wetenschapper niet
met veel egard behandeld

e De kandidaat noemt een vijfde inhoudelijk verschil. Dat komt inhoudelijk overeen met:

Vlaanderen: Vlamingen zijn tijdens vergaderingen vaak een beetje wantrouwig en bang
om hun mond open te doen, om domme opmerkingen te maken. Vlamingen beschouwen
Nederlanders als arrogant.

Nederland: Nederlanders niet, die denken: 'Kom op, we gaan er samen iets moois van
maken.' Nederlanders begrijpen niet waarom die Vlamingen niets zeggen.

2 WOORDENSCHAT

De kandidaat beschikt over een uitgebreide en gevarieerde woordenschat, waardoor informatie
helder en gedetailleerd verwoord wordt.

Woordenschatfouten komt nog slechts sporadisch voor.

Lexicale leemtes worden met duidelijke omschrijvingen verholpen.

3 ZINSSTRUCTUUR EN GRAMMATICALE

De kandidaat geeft de verschillen weer in duidelijke volledige zinnen. Deze zinnen vertonen een
zeer goede grammaticale beheersing. Kleinere grammaticale fouten (lidwoorden, vervoeging
niet-frequente onregelmatige werkwoorden, voorzetsels, ...) komen nog slechts sporadisch voor
en zijn niet systematisch.

4 SPELLING

De kandidaat past spellingsregels overwegend correct toe.

Spellingsfouten komen nog sporadisch voor.

Taak 2 Geheugen

PRECONDITIE

De kandidaat schrijft een samenvatting die verband houdt met de luistertekst over 'pieken en dalen in het geheugen'.	A
De kandidaat schrijft geen samenvatting die verband houdt met de luistertekst over 'pieken en dalen in het geheugen'. In dit geval wordt de kandidaat niet verder beoordeeld en vult de beoordelaar overal een 0 in.	B

1 INHOUD

a

De kandidaat beschrijft het onderwerp van het onderzoek. De inhoud daarvan komt inhoudelijk overeen met het onderstaande:

Pieken en dalen in het geheugen / welke periode zorgt voor de meeste herinneringen?

b

De kandidaat beschrijft hoe werd onderzocht (methode). De inhoud daarvan komt inhoudelijk overeen met het onderstaande:

Aan proefpersonen worden woorden gegeven en gevraagd welke herinnering naar boven komt. Vervolgens wordt hen gevraagd die herinnering te dateren.

c

De kandidaat beschrijft wie werden onderzocht (achtergrond en leeftijd). De inhoud daarvan komt inhoudelijk overeen met het onderstaande:

De proefpersonen kwamen uit Nederland en Amerika. De leeftijd was goed verdeeld met een gemiddelde leeftijd van 40 jaar.

d

De kandidaat beschrijft een resultaat van het onderzoek. De inhoud daarvan komt inhoudelijk overeen met één van de onderstaande resultaten:

- Het geheugen heeft een voorkeur voor de periode 15-18 jaar (een sterke piek).
- Amerikanen pieken 1 á 2 jaar vroeger
- Vrouwen pieken 2 jaar vroeger
- Amerikanen 2x zoveel herinneringen aan de kleuterschoolperiode als Nederlanders
- Van voor het 3e levensjaar wordt weinig gerapporteerd.

e

De kandidaat beschrijft een ander resultaat van het onderzoek. De kandidaat noemt tenminste één van resultaten die inhoudelijk overeenkomen met de resultaten genoemd in 1d.

f

De kandidaat beschrijft mogelijke beïnvloedende factoren.

0 punten: geen of 1 van de onderstaande factoren.

1 punt: 2 of 3 van de onderstaande factoren.

2 punten: 4 of meer van de onderstaande factoren.

- biologisch
- cultureel
- emotioneel
- aantal jaren opleiding
- intelligentie
- hersenen
- sociale klasse
- genetisch materiaal

g

De kandidaat beschrijft een resultaat van soortgelijk onderzoek. De inhoud daarvan komt inhoudelijk overeen met het onderstaande:

Uit soortgelijk Roemeens onderzoek bleek dat er ook pieken waar te nemen zijn bij sociaal belangrijke gebeurtenissen.

VORM**2 WOORDENSCHAT**

De kandidaat beschikt over een uitgebreide en gevarieerde woordenschat, waardoor informatie helder en gedetailleerd verwoord wordt.

Woordenschatfouten komt nog slechts sporadisch voor.

Lexicale leemtes worden met duidelijke omschrijvingen verholpen.

3 GRAMMATICA

De kandidaat vertoont een zeer goede grammaticale beheersing.

Kleinere grammaticale fouten (lidwoorden, vervoeging niet-frequente onregelmatige werkwoorden, verkeerd gebruik voorzetsels, ...) komen slechts sporadisch voor en zijn niet systematisch.

4 SAMENVATTEN

De kandidaat kan goed samenvatten.

De meest relevante en belangrijkste informatie uit de tekst wordt weergegeven; geen details.

5 STRUCTUUR EN SAMENHANG

De kandidaat geeft de informatie op een duidelijke, gestructureerde en samenhangende manier weer.

Er wordt gebruik gemaakt van een duidelijke tekstopbouw en verbindingswoorden.

6 SPELLING

De kandidaat past de spellingsregels overwegend correct toe.

Spellingsfouten komen nog sporadisch voor.

Deel B

Taak 1 De vloek van de Egyptologen

De kandidaat krijgt een 1-score voor elk juist antwoord, een 0-score als het antwoord niet juist is.

Item 1: presentatieblad 1

De kandidaat vermeldt de theorie, welke inhoudelijk overeenkomt met:

De schikking van de piramiden van Gizeh is een afspiegeling op de grond van de sterrenhemel. (van 12.500 jaar geleden)

Item 2: presentatieblad 1

De kandidaat vermeldt de bedenkers van de theorie:

Robert Bauval en Adrian Gilbert

Item 3: presentatieblad 2

De kandidaat vermeldt de reden voor de populariteit van onorthodoxe theorieën, welke inhoudelijk overeenkomt met:

Ze voldoen aan een hang naar mystiek / een behoefte aan grote epische verhalen / paranoia tegenover alles wat naar autoriteit zweemt

Item 4: presentatieblad 3

De kandidaat vermeldt de stelling van de Oriontheorie die positief ontvangen werd, welke inhoudelijk overeenkomt met:

De architectuur van de piramiden van Gizeh (en speciaal van de piramide van Cheops) zit vol met een sterrenkundig-religieuze symboliek.

Item 5: presentatieblad 4

De kandidaat vermeldt een eerste van de onderstaande argumenten voor de stelling van blad 3:

- schachten in de piramiden zijn (om symbolische redenen) naar de poolster en Orion gericht
- piramideteksten waarin naar de sterrenhemel verwezen wordt
- de schikking van de piramiden op de grond is een afbeelding van Orion

Item 6: presentatieblad 4

De kandidaat vermeldt een tweede van de argumenten voor de stelling van blad 3, zie item 5

Item 7: presentatieblad 5

De kandidaat vermeldt de stelling van de Oriontheorie die negatief ontvangen werd, welke inhoudelijk overeenkomt met:

Egypte heeft (cultuur en) wetenschappelijke kennis van Atlantis/pre-Egyptische superbeschaving geërfd (en bestaat zelf sinds het elfde millennium voor Christus) / Piramiden stonden er al in het 11^e millenium voor Christus (in plaats van het 3^e, zoals de orthodoxe theorie zegt)

Item 8: presentatieblad 6

De kandidaat vermeldt een eerste van de onderstaande argumenten tegen de stelling van blad 5:

- Richting van een van de schachten van de piramide (naar Orion) stemt niet overeen met de periode (elfde millennium voor Christus)
- De erosie van de sfinx/steen zijn op een andere wijze te verklaren (misschien geen erosie, maar breuklijnen)
- De bouw van de piramiden was een kwestie van vakmanschap / goede organisatie / werkvolk / geduld / nauwgezetheid (waar ook de middelen (boor) voor waren

Item 9: presentatieblad 6

De kandidaat vermeldt een tweede van de argumenten tegen de stelling van blad 5, zie item 8.

Taak 2 Klimaatveranderingen

PRECONDITIE

De kandidaat schrijft een samenvatting die verband houdt met de artikelen over klimaatveranderingen.	A
De kandidaat schrijft geen samenvatting die verband houdt met de artikelen over klimaatveranderingen. In dit geval wordt de kandidaat niet verder beoordeeld.	B

1 INHOUD

a

De kandidaat noemt de probleemstelling, welke inhoudelijk overeenkomt met:

Opwarming van de aarde gaat het snelst op de noordpool / Noordpool warmt twee maal zo snel op als de rest van de planeet / Noordpool smelt verontrustend snel

b

De kandidaat noemt de kritiek bij deze probleemstelling, welke inhoudelijk overeenkomt met één van de volgende punten:

- temperatuurmetingen bij steden zijn niet betrouwbaar wegens de warmte in de steden
- metingen van satellieten tonen geen of nauwelijks merkbare opwarming

c

De kandidaat beschrijft de oorzaak voor dit probleem, welke inhoudelijk overeenkomt met:

hoge uitstoot CO₂ / koolstofdioxide

d

De kandidaat noemt de kritiek bij deze oorzaak, welke inhoudelijk overeenkomt met:

polaire ijskappen op Mars smelten ook, en dit wegens verhoogde zonneactiviteit

e

De kandidaat noemt minstens een eerste positief gevolg, welke inhoudelijk overeenkomt met één van de onderstaande gevolgen:

- olievoorraden gemakkelijker te exploiteren
- landbouw mogelijk
- vaarroutes bevaarbaar
- visserij mogelijk
- insecten trekken naar het noorden

f

De kandidaat noemt een tweede positief gevolg, welke inhoudelijk overeenkomt met een nog niet genoemd gevolg uit 1e.

g

De kandidaat noemt een eerste negatief gevolg, welke inhoudelijk overeenkomt met één van de onderstaande gevolgen:

- klimaatwijziging/ijstijd in Europa
- stijging van het zeeniveau
- instabiele gebouwen en onbegaanbare wegen op Noordpool
- ijsberen en zeehonden zullen uitsterven
- nieuwe ziektes bij dieren die naar het noorden trekken
- globale opwarming

h

De kandidaat noemt een tweede negatief gevolg, welke inhoudelijk overeenkomt met een nog niet genoemd gevolg uit 1g.

i

De kandidaat beschrijft het voorstel om het probleem te behandelen, welke inhoudelijk overeenkomt met:

afspraken/verdrag over hoe de uitstoot van broeikasgassen/ CO₂ gereduceerd kan worden

j

De kandidaat noemt de kritiek bij dit voorstel, welke inhoudelijk overeenkomt met:

uitvoering van het Kyotoverdrag is nefast voor de economie

VORM

2 GRAMMATICATA

De kandidaat vertoont een zeer goede grammaticale beheersing. Kleinere grammaticale fouten (lidwoorden, vervoeging niet-frequente onregelmatige werkwoorden, verkeerd gebruik voorzetsels, ...) komen slechts sporadisch voor en zijn niet systematisch.

3 SAMENVATTEN

De kandidaat vat goed samen.
De meest relevante en belangrijkste informatie uit de tekst wordt weergegeven; geen details.

4 STRUCTUUR EN SAMENHANG

De kandidaat geeft de informatie op een duidelijke gestructureerde en samenhangende manier weer.
Er wordt gebruik gemaakt van een duidelijke tekstopbouw en verbindingswoorden.

5 SPELLING

De kandidaat past de spellingsregels worden overwegend correct toe.
Spellingsfouten komen nog sporadisch voor.

Taak 3 Debatsite Docenten Nederlands

PRECONDITIE

De kandidaat schrijft een betoog dat verband houdt met één van de drie onderwerpen (werkdruk docenten Nederlands, vreemde woorden in Nederlands, tweetalig opvoeden).	A
De kandidaat schrijft geen betoog dat verband houdt met één van de drie onderwerpen (werkdruk docenten Nederlands, vreemde woorden in Nederlands, tweetalig opvoeden). In dit geval wordt de kandidaat niet verder beoordeeld en vult de beoordelaar overal een 0 in.	B

1 INHOUD

a

De kandidaat verwoordt zijn/haar standpunt (voor/tegen/genuanceerd) tegenover het onderwerp.

b

De kandidaat noemt een eerste argument voor het standpunt.

c

De kandidaat noemt een tweede argument voor het standpunt.

VORM

2 WOORDENSCHAT

De kandidaat beschikt over een uitgebreide en gevarieerde woordenschat, waardoor informatie helder en gedetailleerd verwoord wordt. Woordenschatfouten komt nog slechts sporadisch voor. Lexicale leemtes worden met duidelijke omschrijvingen verholpen.

3 GRAMMATICA

De kandidaat vertoont een zeer goede grammaticale beheersing. Kleinere grammaticale fouten (lidwoorden, vervoeging niet-frequente onregelmatige werkwoorden, verkeerd gebruik voorzetsels, ...) komen slechts sporadisch voor en zijn niet systematisch.

4 STRUCTUUR EN SAMENHANG

De kandidaat geeft de informatie op een duidelijke gestructureerde en samenhangende manier weer.
Er wordt gebruik gemaakt van een duidelijke tekstopbouw en verbindingswoorden.

5 SPELLING

De kandidaat past de spellingsregels overwegend correct toe.
Spellingsfouten komen nog sporadisch voor.

Deel C

Taak 1 De opkomst van het Engels ten koste van het Nederlands

PRECONDITIE

De kandidaat houdt een presentatie die verband houdt met de uitkomsten van het onderzoek naar de opkomst van het Engels ten koste van het Nederlands.	A
De kandidaat houdt geen presentatie die verband houdt met de uitkomsten van het onderzoek naar de opkomst van het Engels ten koste van het Nederlands. In dit geval wordt de kandidaat niet verder beoordeeld en vult de beoordelaar overal een 0 in.	B

1 INHOUD

a

De kandidaat beschrijft de onderwerpen van de twee grafieken:

Verwachtingen m.b.t Engels over 50 jaar

- in (grote internationale) bedrijven

EN

- op universiteiten

(in Nederland, Suriname en Vlaanderen, door Nederlanders, Surinamers en Vlamingen).

b

De kandidaat bespreekt van grafiek 1 een 1e verschil tussen de bevolkingsgroepen wat betreft hun verwachting over de vervanging van het Nederlands door het Engels in de **bedrijven** in hun land:

Nee

- Evenveel Nederlanders als Surinamers (20/20)
- (Veel) meer/2x zoveel Vlamingen dan/als Nederlanders (40/20)
- (Veel) meer/2x zoveel Vlamingen dan/als Surinamers (40/20)

Weet niet

- Evenveel Vlamingen als Nederlanders (40/40)
- iets meer Nederlanders dan Surinamers (40/30)
- iets meer Vlamingen dan Surinamers (40/30)

Ja

- iets meer Surinamers dan Nederlanders (50/40)
- (Veel) meer/2 x zoveel Nederlanders dan/als Vlamingen (40/20)
- (Veel) meer, 2½ x zoveel Surinamers dan/als Vlamingen (50/20)

c

De kandidaat bespreekt van grafiek 1 een 2^e verschil tussen de bevolkingsgroepen wat betreft hun verwachting over de vervanging van het Nederlands door het Engels in de **bedrijven** in hun land:

(zie hierboven)

d

De kandidaat bespreekt van grafiek 2 een 1^e verschil tussen de bevolkingsgroepen wat betreft hun verwachting over de vervanging van het Nederlands door het Engels op de **universiteiten** in hun land:

Nee

- Evenveel Nederlanders als Surinamers (30/30)
- Meer/2 x zoveel Vlamingen dan/als Nederlanders (60/30)
- Meer/2x zoveel Vlamingen dan/als Surinamers (60/30)

Weet niet

- Evenveel Vlamingen als Nederlanders (30/30)
- Iets meer Nederlanders dan Surinamers (30/20)
- Iets meer Vlamingen dan Surinamers (30/20)

Ja

- Iets meer Surinamers dan Nederlanders (50/40)
- Veel meer/4x zoveel Nederlanders dan/als Vlamingen (40/10)
- Veel meer/5 x zoveel Surinamers dan/als Vlamingen (50/10)

e

De kandidaat bespreekt van grafiek 2 een 2e verschil tussen de bevolkingsgroepen wat betreft hun verwachting over de vervanging van het Nederlands door het Engels op de **universiteiten** in hun land.

(zie hierboven)

f

De kandidaat noemt één uitkomst die hij op voorhand wel had verwacht en legt uit waarom hij dat had verwacht.

g

De kandidaat geeft een adequaat en inzichtelijk antwoord op de eerste vraag van de examinator.

h

De kandidaat geeft een adequaat en inzichtelijk antwoord op de tweede vraag van de examinator.

VORM

2 INITIATIEF

De kandidaat neemt een zeer actieve houding aan tijdens de presentatie. Hij brengt de presentatie volledig op eigen initiatief zonder hulp van de examinator.

3 WOORDENSCHAT

De kandidaat beschikt over een uitgebreide en gevarieerde woordenschat waardoor informatie helder en gedetailleerd verwoord wordt.

Verkeerde woordkeuze komt nog slechts sporadisch voor.

Lexicale leemtes worden met duidelijke omschrijvingen verholpen.

4 GRAMMATICA

De kandidaat vertoont een zeer goede grammaticale beheersing.

Kleinere grammaticale fouten (lidwoorden, vervoeging niet-frequente onregelmatige werkwoorden, verkeerd gebruik voorzetsels, ...) komen slechts sporadisch voor en zijn niet systematisch.

5 STRUCTUUR EN SAMENHANG

De kandidaat geeft de informatie op een duidelijke gestructureerde en samenhangende manier weer.
Er wordt gebruik gemaakt van een duidelijke tekstopbouw en verbindingswoorden.

6 UITSPRAAK

De kandidaat heeft een duidelijke en goede uitspraak, met een bijna natuurlijke intonatie.

7 TEMPO

De kandidaat heeft een vlot tempo. Pauzes en aarzelingen komen sporadisch voor.

Taak 2 Discussie

PRECONDITIE

De kandidaat voert een discussie die verband houdt met één van de onderwerpen (klonen, lezen, jeugdgevangenis).	A
De kandidaat voert geen discussie die verband houdt met één van de onderwerpen (klonen, lezen, jeugdgevangenis). In dit geval wordt de kandidaat niet verder beoordeeld en vult de beoordelaar overal een 0 in.	B

De kandidaat krijgt een 1-score voor elk inhoudelijk of vormelijk juist item, een 0-score indien de prestatie niet beantwoordt aan de inhoudelijke of vormelijke eisen.

1 INHOUD

a

De kandidaat neemt een duidelijk standpunt (voor, tegen) in over één van de gegeven onderwerpen.

b

De kandidaat formuleert een eerste inhoudelijk relevant argument met betrekking tot het gekozen onderwerp.

c

De kandidaat formuleert een tweede inhoudelijk relevant argument met betrekking tot het gekozen onderwerp.

d

De kandidaat formuleert een derde inhoudelijk relevant argument met betrekking tot het gekozen onderwerp.

e

De kandidaat reageert adequaat op de eerste vraag van de examinerator.

f

De kandidaat reageert adequaat op de tweede vraag van de examinerator.

VORM

2 INITIATIEF

De kandidaat neemt een zeer actieve houding aan in het gesprek.
De informatie wordt volledig op eigen initiatief gebracht/gesteld, zonder hulp van de examinerator.

3 WOORDENSCHAT

De kandidaat beschikt over een uitgebreide en gevarieerde woordenschat waardoor informatie helder en gedetailleerd verwoord wordt.
Verkeerde woordkeuze komt nog slechts sporadisch voor.
Lexicale leemtes worden met duidelijke omschrijvingen verholpen.

4 GRAMMATICA

De kandidaat vertoont een zeer goede grammaticale beheersing.
Kleinere grammaticale fouten (lidwoorden, vervoeging niet-frequente onregelmatige werkwoorden, verkeerd gebruik voorzetsels, ...) komen slechts sporadisch voor en zijn niet systematisch.

5 STRUCTUUR EN SAMENHANG

De kandidaat geeft de informatie op een duidelijke gestructureerde en samenhangende manier weer.

Er wordt gebruik gemaakt van een duidelijke tekstopbouw en verbindingswoorden.

6 UITSPRAAK

De kandidaat heeft een duidelijke en goede uitspraak, met een bijna natuurlijke intonatie.

7 TEMPO

De kandidaat heeft een vlot tempo. Pauzes en aarzelingen komen sporadisch voor.